

INDOKOLÁS

ÖNKORMÁNYZATI FELADATELLÁTÁS ÁLTALÁNOS ÉRTÉKELÉSE

Az önkormányzati feladatellátás központi finanszírozása 2023. évben alapvetően a feladatalapú támogatási rendszerben történt, melyhez a Kormány év közben kiegészítő támogatást állapított meg a minimálbér emeléséhez kapcsolódóan.

Önkormányzatunk 2023. évre az általános önkormányzati feladatokhoz, a köznevelési és a szociális feladatokhoz a feladatfinanszírozási és kötött felhasználású támogatásokból összességében 438.475 e Ft támogatásban részesült, további 29,4 m Ft kiegészítő támogatásra volt jogosult a minimálbér emelkedése miatt. Év közben a központi költségvetésből 3.306 eFt összeget utaltak Önkormányzatunk részére a helyi iparüzési adókedvezménnyel összefüggő kiegészítő támogatásként.

Az év végi elszámolás alapján a feladatfinanszírozási támogatásokból összességében 3.408 eFt visszafizetési kötelezettségünk keletkezett (9., 10. számú mellékleteken).

Településünkön a bölcsőde és az óvoda az év során – a nyári, téli szünet időtartamát kivéve – folyamatosan működött.

A bölcsőde 12, a minibölcsőde 7 férőhellyel üzemelt. Minden férőhely be volt töltve egész évben.

Az óvodások létszáma Ruzsán az I. félévben 62 fő (ebből 8 fő sajátos nevelési igényű), a II. félévben 56 fő (ebből 8 fő sajátos nevelési igényű) volt.

2023. évben intézményi gyermekétkeztetésben éves átlagban 13 fő bölcsődés (ebből: ingyenes ellátásra jogosult 12 fő), Ruzsán 46 fő óvodás (ebből: ingyenes ellátásra jogosult 42 fő) és 107 fő általános iskolás (ebből: ingyenes ellátásra jogosult 8 fő) részesült.

A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekeknek megszerveztük a szünidei étkeztetést. A nyári szünetben 11 fő, a tavaszi szünetben 4 fő, a téli szünetben 4 fő vette igénybe az ellátást.

A Ruzsai Gondozási Központ által 76 fő részére biztosítottunk szociális étkeztetést és a házigondozás keretében 22 fő személyi gondozásban, 4 fő szociális segítségben részesült. Ruzsa teljes külterületén biztosított a tanyagondnoki szolgálat, 3 tanyagondnok nyújt segítséget a külterületi lakosság részére. Időskorúak nappali ellátásának elszámolásánál éves átlagban 25 főt vehettünk figyelembe.

A járóbeteg szakrendelések egész évben felkereshetőek voltak, kivéve a fül-orr-gégészeti szakellátást, mely szünetel 2024. augusztus 31-ig. Az I. számú vegyes háziorvosi körzetben 2023. december 31-től a Zafir-Pharma Kft. helyett az Omnivital Kft.-vel került feladatellátási szerződés megkötésre.

A Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatal egész évben működött. A Képviselő-testület ülései összehívásra, megtartásra kerültek 2023. évben, a döntések előkészítése, meghozatala folyamatosan biztosított volt.

Az Önkormányzatnál a külterületi utak karbantartása és a parkok, közterületek gondozása érdekében a közfoglalkoztatást 2023. évben is megszerveztük. 100%-os támogatásban részesült önkormányzatunk a településen élő aktív korú munkanélküliek közfoglalkoztatásához, így jelentős létszámot, éves átlagban 20 főt tudtunk foglalkoztatni az önkormányzatnál és 2 főt az óvodánál.

A támogató okiratok és támogatási szerződések alapján 2023. évre esedékes támogatási bevételeket és kiadásokat is figyelembe véve a Képviselő-testület az Önkormányzat és intézményei összevont költségvetését 1.188.522.215 Ft fő-összeggel alkotta meg.

Az év folyamán a központi támogatás kiegészítésekből, a 2022. évi pénzmaradványból továbbá pályázati támogatások eredményeként a költségvetés főösszege 1.272.206.212 Ft-ra nőtt. Ténylegesen 2023. december 31-ig 1.298.921.977 Ft bevétel teljesült.

Az önkormányzat és az intézmények bevételeiből közel 846,3 millió Ft állami költségvetési és államháztartáson belüli központi kezelésű (hazai és Európai Unió) támogatásokból származik. Legjelentősebb pályázataink alapján elnyert (vagy előző évek pályázatai alapján) 2023. évben folyósított támogatásaink a következők voltak:

- Közmunka programok támogatása 28,93 millió Ft,
- Ruzsa-Öttömös közös mezei őrszolgálat létrehozása 10,6 millió Ft
- Magyar Falu Program keretében vásártérre vezető járda kiépítése 9,9 millió Ft
- Mórahalom-Ruzsa összekötő útszakasz kivitelezése 5,3 millió Ft
- TOP Belvíz kezelése projekt 166,1 millió Ft
- TOP Okos falu projekt 75,9 millió Ft

Az önkormányzat saját bevétele a helyi adókból, intézményi térítési díjakból, szolgáltatási díjakból, bérleti díjakból és a lakáshoz jutás elősegítéséhez nyújtott támogatások visszafizetéséből származik.

2023. évben 30 millió Ft iparűzési adó bevétellel terveztünk, ténylegesen 46,1 millió Ft bevétel realizálódott.

Önkormányzatunk helyi iparűzési adó rendelete adómentességet biztosít azoknak a vállalkozóknak, akiknek iparűzési adóalapja nem éri el az 500 e Ft-ot, ez alapján 2023. évben 208 e Ft iparűzési adó megfizetésére biztosított mentességet az önkormányzat, mely lényegében közvetett támogatásnak minősül (16. számú melléklet).

A kommunális adó rendeletben az önkéntes tűzoltóknak és a polgárőröknek állapít meg adómentességet az Önkormányzat, mely alapján 210 e Ft volt a közvetett támogatás.

Kiadások alakulása

Az Önkormányzat és az intézmények 2023. évben felmerült kiadása összevontan – az irányítószervi támogatás kiadása és bevétele nélkül – 869,8 millió Ft volt. (3. számú melléklet)

Az Önkormányzat bevételeinek és kiadásainak alakulását az 1. számú mellékleten, az intézményi bevételek és kiadások alakulását pedig a 2. számú mellékleten mutatjuk be.

Az önkormányzat és intézményei dologi kiadásainak 74 %-os szinten történő teljesítése nagy részben a magas energia áremelkedések következtében kialakult intézményi szintű rezszi csökkentésből adódik, melyek eredeti előirányzatként betervezésre kerültek.

A felhalmozási kiadások alacsony szinten történő teljesítése a folyamatban lévő TOP pályázatok (összesen 242 millió Ft) miatt adódik, melyek megvalósítása 2024-2025. évre áthúzódik.

A Tömörkény tér 8-9. szám alatti szolgálati lakás felújításának II. üteme, a Szent István út 2. szám alatti járóbeteg szakrendelő, illetve a Magyar Falu programban elnyert Ruzsa, Szegedi út 8. szám alatti szolgálati bérlakás felújításai megtörténtek, pénzügyi rendezésük 2023. évben teljesült.

Az intézmények működési költségvetésük előirányzatának 95 %-át, felhalmozási költségvetésük tervezett kiadásainak 43 %-át használták fel. Nem valósult meg a Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatalnál a házasságkötő teremhez tervezett bútor beszerzés. A Ruzsai Gondozási Központnál

öntöző szivattyú, illetve az Óvoda/Bölcsőde intézményéhez kültéri játékok beszerzése történt meg.

Szociális juttatásokra, szociális támogatásokra fordított kiadás éves szinten 26 millió Ft volt, mely 95%-os teljesítést mutat.

Az óvoda- és iskolakezdéshez a 18 év alatti gyermekek részére 15.000 Ft értékű támogatást adtunk /fő, illetve idősek napja alkalmából minden 70. életévét betöltött ruzsai lakos kaphatott 10.000 Ft-ot. A családba érkezési támogatás összege 30.000 Ft/gyermek, amelyet a gyermek születését követően kérelmezhetnek a szülők. A közfoglalkoztatásban részt vevő, alacsony jövedelmű személyek részére megélhetési támogatást biztosítunk havi 20.000 Ft összegben.

A képviselő-testület nagy hangsúlyt fektet a helyi civil szervezetekkel való minél szorosabb együttműködésre, hiszen tevékenységük a lakosság széles körét érinti. Az önkormányzat költségvetésében a helyi civil szervezetek működésének támogatására elkülönített 7 millió Ft-os keretből 6,06 millió Ft pénzbeli támogatást nyújtottunk 2023. évben.

Beruházási kiadásokra az Önkormányzatnál és az intézményeknél összesen 15 millió Ft-ot fordítottunk, felújításokra 67,5 millió Ft kiadás merült fel. Emellett kamatmentes visszatérítendő támogatást biztosítottunk lakáscélra (vásárlás/felújítás) a településen letelepedett/letelepedni szándékozók részére 15 millió Ft összegben.

A beruházási feladatok közül a kemence kialakítása és a művelődési ház külső homlokzatán elhelyezett LED kivetítő pályázati forrásból valósult meg. A beruházások között kiemelendő, hogy önerő terhére valósítottuk meg a Ruzsa, 345/10 hrsz-ú ingatlanon a járda kiépítését, a felújított járóbeteg szakrendelőbe bútorok és a közművelődési színtérhez ipari mosogatógép beszerzését, továbbá a Tömörkény tér 8-9. szám alatti szolgálati lakás felújítását.

Saját forrás terhére finanszíroztuk az intézményeknél és az önkormányzatnál a felmerült eszközpótlásokat.

Az 1. számú melléklet beruházási, felújítási célonként tartalmazza az Önkormányzatnál felmerült kiadásokat, a 2. számú mellékleten pedig az intézményeknél tervezett beruházási előirányzatok és teljesítésük szerepel.

Értékpapír és hitelműveletek alakulása

Önkormányzatunk hitel, illetve kötvény állománnyal a 2023. évben nem rendelkezett, az év során hitelt nem vett fel, kötvényt nem bocsátott ki.

AZ ÖNKORMÁNYZATI VAGYON ALAKULÁSA

Ruzsa Község Önkormányzata és az általa alapított költségvetési szervek 2023. évi zárómérleg szerinti vagyona összesen 2 milliárd 657 millió 21 ezer Ft volt, mely 175,4 millió Ft-tal nőtt az előző évihez képest.

A tárgyi eszközök mérleg szerinti értéke csökkent, viszont az önkormányzat és intézményei pénzkészlet állománya több, mint 175 millió Ft-os növekedést mutat az előző évihez képest, mely a TOP pályázatok (Kincstárban vezetett számla) kiutalt előlegeiből adódik. 2023. december 31.-én a pénzkészlet összesen 439.644.488,- Ft volt.

2024. évben várhatóan megtörténik a több éven át tartó és 2021. évben lezáruló EFOP támogatású projektek elszámolása, melyeknél a koronavírus járvány és egyéb akadályozó tényezők miatt meg nem valósított program részekre biztosított támogatási előlegeket vissza kell fizetni.

Összegezve elmondható, hogy az Önkormányzat és intézményei a kialakult helyzethez (energiaválság és nagymértékű infláció) alkalmazkodva ellátták feladataikat, az ahhoz szükséges eszközök beszerzésére, a működési kiadások fedezetére a forrás rendelkezésre állt.

Közfoglalkoztatás keretében munkalehetőséget biztosítottunk a munkaerő piacon elhelyezkedni nem tudó, aktív korú munkanélküliek részére.

A települési támogatásokkal a nehéz helyzetbe került emberek, a gyermekes családok és az idősek élethelyzetét javítani tudtuk. Az utak rendszeres karbantartásával mind a belterületi, mind a külterületi közlekedés feltételeit jó szinten tudtuk tartani.

Több önkormányzati fejlesztés kivitelezése befejeződött, a 2023. évre áthúzódó fejlesztések forrása pedig részben a már kiutalt pályázati támogatásokból, részben az Önkormányzat egyéb pénzmaradványa terhére biztosítható.

Az Önkormányzat és az intézmények 2023. évben képződött pénzmaradványa terhére a 2024. évi költségvetés módosítása során figyelembe kell venni, hogy az Önkormányzatnál a képződött 421.700.406 Ft maradványból 414.302.263 Ft igénybevételre került. A Ruzsai Gondozási Központnál 4.194 e Ft maradvány, a Ruzsai Közös Önkormányzati Hivatalnál 2.061 e Ft, a Ruzsai Hétszínvirág Óvoda és Bölcsődénél 1.100 e Ft maradvány keletkezett, nagyobb részével szemben visszafizetési, vagy 2024. évi hozzájárulás csökkentési kötelezettségünk merül fel.

Ruzsa, 2024. május 23.

Sánta Gizella
polgármester

Masa-Földi Anita
jegyző